

Lectio Divina segédanyag

A év – Mt 15,21-28

A szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Felelős szerkesztő:

Nyúl Viktor

A segédanyag összeállításában

közreműködtek:

Asztalos Gábor

Asztalos Livia

Csonka Laura

Geiszelhardt Sára,

Görföl Tibor

Haász Rebeka Anna

Hegyi László

Járai Ferenc

Mohay Réka

Molnár Dzszenifer

Nyúlné Révfalvi Ildikó

Rácz Dávid

Rácz Édua Anna

Szily Boglárka

Vermes Nikolett

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Asszony, nagy a te hited!

Abban az időben:

Jézus továbbhaladt, és Tirusz és Szidon vidékére vonult vissza. És íme, jött egy arra lakó kánaáni asszony, és kiáltozva kérte: „Könyörülj rajtam, Uram, Dávid fia! A lányomat kegyetlenül gyötri a gonosz szellem!” Ő azonban szóra sem méltatta. Végül odamentek hozzá tanítványai, és arra kérték: „Küldd el őt, ne kiáltozzon utánunk!”

Jézus kijelentette: „Az én küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól.” Ám az asszony odajött, és leborult előtte e szavakkal: „Uram, segíts rajtam!” Ő így válaszolt: „Nem való elvenni a gyerekek kenyerét és odadobni a kutyáknak!” Mire az asszony: „Igen, Uram, de a kutyák is esznek abból, ami lehull gazdájuk asztaláról!” Erre Jézus így szólt hozzá: „Asszony! Nagy a te hited! Legyen úgy, amint szeretnéd!” És a lánya meggyógyult még abban az órában.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

²¹ Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.

És kimenve onnan Jézus eltávozott Tírusz és Szidón vidékére.

²² καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραζεν λέγουσα· Ἐλέησόν με, κύριε Ἰυῖος Δαυίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

És íme, egy kánaáni asszony arról a területről jöve kiabált mondván: „Irgalmazz nekem, uram, Dávid fia: lányom nagyon szenved a démonoktól.”

²³ ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρῳτουν αὐτὸν λέγοντες· Απόλυσον αὐτήν, ὅτι κρᾶζει ὀπισθεν ἡμῶν.

De ő nem felelt neki egy szót sem. És odamenve a tanítványai kérték őt mondván: „Bocsásd el őt, mert kiabál utánunk.”

²⁴ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.

De ő (Jézus) felelve mondta: „Nem küldettem hacsak nem Izrael házának elveszett juhaihoz.”

²⁵ ἡ δὲ ἐλθοῦσα ἔπροσεκύνει αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, **βοήθει** μοι.

De ő (az asszony) (oda)jőve imádta őt mondván: „Uram, **segíts rajtam!”**

²⁶ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.

De ő (Jézus) felelve mondta: „Nem szép, ha fogják a gyermekek kenyerét és a kiskutyáknak dobják.”

²⁷ ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

De ő (az asszony) mondta: „Igen, Uram, habár a kiskutyák is esznek az uraik asztaláról lehulló morzsákból.”

²⁸ τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ **λάθη** ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Akkor felelve Jézus mondta neki: „Ó, asszony, nagy a te hited: legyen neked, ahogy akarod.” És **meggyógyult a lánya attól az órától fogva.**

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²¹ Et egressus inde Iesus, secessit in partes Tyri et Sidonis.

²¹ Onnét továbbmenve, Jézus Tírusz és Szidon vidékére vonult vissza.

²¹ Jézus ezután elment onnan: visszavonult Tírusz és Szidon vidékére.

²¹ Onnan tovább indulva Jézus Tírusz és Szidon vidékére vonult vissza.

²¹ És elmenvén onnét Jézus, Tirus és Sidon vidékeire tére.

²¹ Jézus azután elment onnét, és visszavonult Tirusz és Szidón vidékére.

²² Et ecce mulier Chananaea a finibus illis egressa clamavit dicens: "Miserere mei, Domine, fili David! Filia mea male a daemonio vexatur".

²² Ott a környékről közeledett egy kánaáni asszony és hangosan kérte: "Könyörülj rajtam, Uram, Dávidnak fia! A lányomat kegyetlenül gyötri a gonosz lélek."

²² És íme, egy kánaáni asszony, aki arról a vidékről jött, így kiáltott hozzá: »Könyörülj rajtam, Uram, Dávid Fia! A lányomat kegyetlenül gyötri egy ördög.«

²² Ott egy kánaáni asszony jött a környékről és így kiáltozott utána: „Könyörülj rajtam, Uram, Dávid fia! Leányomat kegyetlenül gyötri az ördög.” De ő szóra sem méltatta.

²² És ímé egy kananeus asszony jöven ki abból a tartományból, kiált vala néki: Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam! az én leányom az ördögtől gonoszul gyötörtetik.

²² Íme egy kánaáni asszony, aki arról a környékről jött, így kezdett kiáltozni: – Könyörülj rajtam, uram, Dávid fia! Lányomat kegyetlenül gyötri egy gonosz lélek!

²³ Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes: "Dimitte eam, quia clamat post nos".

²³ De ő szóra sem méltatta. Erre odamentek hozzá tanítványai és kérték: "Teljesítsd kérését, hisz kiabál utánunk."

²³ Ő azonban egy szóval sem válaszolt neki. A tanítványai odamentek hozzá és kérték: »Küldd el őt, mert kiabál utánunk!«

²³ Erre odamentek hozzá tanítványai és kérték: „Küldd haza, mert kiabál utánunk.”

²³ Ő pedig egy szót sem felele néki. És az ő tanítványai hozzá menvén, kéri vala őt, mondván: Bocsásd el őt, mert utánunk kiált.

²³ Egy szót sem válaszolt neki. Erre odamentek hozzá tanítványai, és kérlelték: – Bocsásd el, mert kiáltozik utánunk!

²⁴ Ipse autem respondens ait: "Non sum missus nisi ad oves, quae perierunt domus Israel".

²⁴ Ezt felelte: "Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól."

²⁴ Ekkor így szólt: »Nem kaptam küldetést máshová, csak Izrael házának elveszett juhaihoz.«

²⁴ Ő így felelt: „Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól.”

²⁴ Ő pedig felelvén, monda: Nem küldettem, csak az Izrael házának elveszett juhaihoz.

²⁴ Így felelt: – Engem csak Izrael házának elveszett juhaihoz küldtek.

²⁵ At illa venit et adoravit eum dicens: "Domine, adiuva me!".

²⁵ Ám az asszony odajött, és e szavakkal borult le előtte: "Uram, segíts rajtam!"

²⁵ Az asszony mégis odament, leborult előtte és kérte: »Uram, segíts rajtam!«

²⁵ De az odajött és e szavakkal borult le előtte: „Uram, segíts rajtam!”

²⁵ Az asszony pedig odaérvén, leborula előtte, mondván: Uram, légy segítségül nékem!

²⁵ Az asszony pedig odaért, leborult előtte, és ezt monda: – Uram, segíts rajtam!

²⁶ Qui respondens ait: "Non est bonum sumere panem filiorum et mittere catellis".

²⁶ De visszautasította: "Nem helyes elvenni a gyerekektől a kenyeret, s odadobni a kiskutyáknak."

²⁶ Erre így válaszolt: »Nem való elvenni a gyerekek kenyerét, és odadobni a kiskutyáknak.«

²⁶ Ő visszautasította: „Nem helyes, ha elveszik a gyerekek kenyerét s a kutyáknak dobják.”

²⁶ Ő pedig felelvén, monda: Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni.

²⁶ Erre így válaszolt: – Nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és a kutyáknak dobni.

²⁷ At illa dixit: "Etiam, Domine, nam et catelli edunt de micis, quae cadunt de mensa dominorum suorum".

²⁷ Az asszony ellentmondott: "Igen, Uram, de a kiskutyák is esznek a maradékból, amely lekerül uruk asztaláról."

²⁷ De az asszony csak folytatta: »Igen, Uram, de a kiskutyák is esznek a morzsákból, amelyek lehullanak uruk asztaláról.«

²⁷ Az viszont erősítette: „De bizony Uram! Hiszen a kiskutyák is esznek az uruk asztaláról lehulló morzsákból.”

²⁷ Az pedig monda: Úgy van, Uram; de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, a mik az ő uroknak asztaláról aláhullanak.

²⁷ Az asszony ezt mondta: – Így igaz, Uram! Persze a kutyák is esznek a morzsákból, amelyek uruk asztaláról lehullanak.

²⁸ Tunc respondens Iesus ait illi: “O mulier, magna est fides tua! Fiat tibi, sicut vis”. Et sanata est filia illius ex illa hora.

²⁸ Erre így szólt Jézus: "Asszony, nagy a hited. Legyen hát akaratod szerint." Még abban az órában meggyógyult a leánya.

²⁸ Erre Jézus így szólt hozzá: »Asszony, nagy a te hited! Történjék veled akaratod szerint!« És abban az órában meggyógyult a lánya.

²⁸ Erre Jézus így szólt: „Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod.” Még abban az órában meggyógyult a leány.

²⁸ Ekkor felelvén Jézus, monda néki: Óh asszony, nagy a te hited! Legyen néked a te akaratod szerint. És meggyógyula az ő leánya attól a pillanattól fogva.

²⁸ Ekkor így szólt hozzá Jézus: – Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod! És még abban az órában meggyógyult a lánya.

1.1.3. Behatárolás

Az igazi tisztaságról szóló jézusi tanítás (Mt 15,1-20) és a második kenyér-, és halszaporítás epizódja (Mt 15,29-39) között helyezkedik el ez a perikópa (Mt 15,21-28), aminek kezdetét és végét jól mutatja a helyszínváltásra való finom utalás is.

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Az evangélista hangsúlyozza:

Jézus senkit sem zár ki az igehirdetése és a tevékenysége során. Ő mindenkinek hirdeti az evangéliumot: elsősorban a választott nép: a zsidók felé, de minden pogány felé is.

Jézus az Úr, Dávid fia, vagyis a Messiás. Ő próbára teszi a bajba jutottakat, akik ha hittel fordulnak hozzá, megtapasztalják, hogy a Mester gyógyít.

A kánaáni asszony a kitartó és állhatatos hit példaképe, aki nem hátrál meg az adódó nehézségektől, hanem bátran Jézushoz kiált irgalomért könyörögve.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

βοήθει (*boéthej*) 'segíteni' (Mt 15,25)

Az evangéliumokban Jézus az, akihez segítségül kiáltanak: a kánaáni asszony szenvedő lánya miatt (Mt 15,25) és egy édesapa beteg fia kapcsán (Mk 9,22.24). Mindketten megtapasztalják, hogy kilátástalan helyzetükben Jézus segít nekik, akihez őszinte nyitottsággal, hittel fordulnak.

Továbbá egyes levelekben megjelenik az az örömhír, hogy Isten, illetve Jézus segíti az embert (2Kor 6,2; Zsid 2,18). Végül ennek a szónak a tükrében megállapíthatjuk, hogy Pál az egyetlen az újszövetségi Szentírásban, akihez személyesen segítségért fordulnak. Hiszen egy titokzatos macedón férfi kéri őt éjszakai látomásában, hogy jöjjön át hozzájuk és igehirdetésével segítse őket is (ApCsel 16,9).

ἰάθη (*iáthé*) 'gyógyítani' (Mt 15,28)

A kifejezés Máté evangéliumában mindig Jézus Krisztushoz kapcsolódik: a százados kérésére beteg szolgáját a Mester meggyógyítja (Mt 8,8.13). Jézus az, aki gyógyít (Mt 13,15), illetve neki köszönhetően gyógyult meg a kánaáni asszonynak a gyermeke is (Mt 15,28). Jézus mint Gyógyító jelenik meg tehát ezekben a szakaszokban.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

13,53-54 "Amikor ezeket a példabeszédeket elmondta, Jézus eltávozott onnan. Visszament városába, és az ottaniakat tanította a zsinagógákban. Azok csodálkozva kérdezgették: „Honnan van ennek a bölcsessége és a csodatevő ereje?"

16,18 "Én is mondom neked: Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt."

19,1 "Amikor Jézus ezeket a beszédeket befejezte, elhagyta Galileát és Júda határába ment, a Jordánon túlra."

22,33 "Amikor ezt a nép hallotta, elámult tanításán."

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 1,22.27 "Tanításával ámulatba ejtett mindenkit, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, nem úgy, mint az írástudók." "Mindnyájan elcsodálkoztak. „Ki ez? – kérdezgették vitatkozva egymástól. Tanítása egészen új, s akkora a hatalma, hogy még a tisztátalan lelkeknek is tud parancsolni, s azok engedelmeskednek is neki."

Lk 4,32 "Tanítása mindenkit ámulatba ejtett, mert szavának hatalma volt."

Lk 6,47-49 "Megmondom nektek, kihez hasonlít, aki eljön, meghallgatja tanításomat és tettekre is váltja. A házat építő emberhez hasonlít, aki mélyre leásott, és a sziklára rakta az alapot. Jött az árvíz, és az áradat rázúdult a házra, de nem tudta megingatni, mert biztos alapra épült. Aki meghallgatja ugyan (tanításomat), de nem váltja tettekre, ahhoz a házat építő emberhez hasonlít, aki a házat minden alap nélkül földre építette. Amikor az ár nekizúdult, nyomban összeomlott és romhalmazzá vált."

Lk 7,1 "Amikor ezt a néphez intézett beszédét befejezte, betért Kafarnaumba."

Lk 8,21 "De ő ezt mondta nekik: „Azok az anyám és a testvéreim, akik hallgatják és tetté is váltják az Isten szavát."

Jn 7,46 "A szolgák mentegetőztek: „Még soha sem beszélt úgy ember, ahogy ez beszél."

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Jób 1,19 "Hirtelen vihar kerekedett a sivatagon túlról, megrendítette a ház négy sarkát, úgyhogy rászakadt a fiatalokra és mind meghaltak. Csak én tudtam elmenekülni, hogy hírt hozzak neked."

Jób 8,15 "Házába fogódzik, de az nem tartja, kapkod utána, de nincs semmi tartása."

Péld 12,3 "Aki nem igaz, annak nincsen maradása, az igazak gyökere nem lazul meg soha."

Péld 12,7 "Elbuknak a rosszak és nincsenek többé, az igazaknak megmarad a házuk."

Ez 13,10-15 "Mert félrevezették népemet, amikor békét hirdettek, noha nincs béke. Amíg az falat épített, ezek bemeszelték. Mondd meg azoknak, akik bemeszelték: Hirtelen zápor támad, jégeső esik, viharos szél fog dühöngeni. S a fal leomlik. Ugye, akkor majd megkérdezik: Hol van a vakolat, amivel befödtétek? Ezért ezt mondja az Úr, az Isten: Heves szélvihart támasztok haragomban, pusztító záport küldök bosszúmban és jégesőt indulatomban, hogy teljesen megsemmisítse. Ledöntöm a falat, amit bevakoltatok, egyenlővé teszem a földdel, és alapjai napvilágra kerülnek. Összeomlik, és ti ott pusztultok el alatta – akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr. Nekiszabadítom haragomat a falnak, s azoknak, akik bevakolták, és azt mondom nektek: a fal nincs többé, sem azok, akik bevakolták"

ApCsel 13,12 "Amikor a helytartó látta az esetet, hívó lett, mert egészen lenyűgözte az Úr tanítása."

Jak 1,22-23.25 "A tanítást váltsátok tettekre, ne csak hallgassátok, mert különben magatokat csaljátok meg. Ha ugyanis valaki csak hallgatja a tanítást, de nem követi, hasonlít ahhoz az emberhez, aki a természettől kapott arcát tükörben nézegeti." "Aki

ellenben figyelmesen tanulmányozza a szabadság tökéletes törvényét, és ki is tart mellette, aki nem feledékeny hallgatója, hanem tettekre váltója, az teljesítésében boldog lesz.”

1Jn 2,17 “De a világ elmúlik a kívánságaival együtt. Csak aki Isten akaratát teljesíti, az marad meg örökre.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

Tarts távol magadtól minden kételkedést, és egy pillanatig se habozzál az Úrtól kegyelmet kérni, mondván: hogy kérhetek, illetve kaphatok tőle bármit is én, aki annyit vétkeztem ellene? Ne erre gondolj, inkább fordulj oda teljes szívvel és imádkozzál hozzá bizonytalankodás nélkül. Meg fogod tapasztalni hatalmas irgalmát. Isten nem olyan, mint az emberek, akik őrizgetik ellenérzéseiket. A sértéseket elfelejti, és megesik a szíve teremtményén.

Ezért mindenekelőtt tisztítsd meg szívedet minden világi hívságtól és minden bűntől, amiket korábban felsoroltunk, azután imádkozzál az Úrhoz, és megadatik neked, amit kérsz. Minden imád meghallgatásra talál, ha bizonytalankodás nélkül kérsz. Ha azonban szívedben kételkedsz, akkor semmit sem fogsz elérni, amit kérsz. Aki kételkedik, mikor Istenhez imádkozik, az azok közé a bizonytalankodók közé tartozik, akik egyáltalán semmit sem kapnak meg. Aki azonban tökéletes a hitben, mindent az Úrban való bizalommal kér, és mindent megkap, mert kételkedés és bizonytalankodás nélkül kéri. A határozatlan, langyos emberek, ha nem tartanak bűnbánatot, aligha nyerik el az életet. (...)

Lásd, tehát, hogy a hit felülről, az Istentől jön és nagy ereje van, míg a kételkedés **földi szellemiség**, ami az ördögtől való, és nincs benne igazi erő. Éppen ezért te a hitnek szolgálj, ami valóban hatékony, és tartsd távol magadtól a kételkedést, amiben viszont ez nincs meg. Így Istenben fogsz élni, ahogy mindazok, akik hasonlóan gondolkodnak, Istenben fognak élni.

/Forrás: Hermász Pásztor, IX. Parancsolat (Erma, Pastor, *Precetto IX*)/

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

543. Minden ember meghívás kap arra, hogy belépjen az Országba. Ez a messiási

ország, melyet először Izrael fiainak hirdettek, minden nép embereinek szól. Aki be akar lépni az Országba, annak el kell fogadnia Jézus szavát.

"Az Úr igéje ugyanis a földbe vetett maghoz hasonlít: akik hittel hallgatják és Krisztus kicsiny nyájához számláltatnak, azok magát az Országot fogadták be; a mag azután saját erejéből csírázik és növekszik egészen az aratásig."

544. Az ország a szegényeké és a kicsinyeké, vagyis azoké, akik alázatos szívvel elfogadták. Jézus küldetése az, hogy "örömhírt vigyen a szegényeknek" (Lk 4,18). Boldognak mondja őket, mert "övék a mennyek országa" (Mt 5,3); az Atya a "kicsinyeknek" akarta kinyilatkoztatni azt, ami rejtve marad a bölcsek és az okosok előtt. A jászoltól a keresztig Jézus megosztja életét a szegényekkel; ismeri az éhséget, a szomjúságot és a nélkülözést. Sőt, azonosítja magát minden szegénnyel, és az irántuk tanúsított tevékeny szeretetet teszi az országába belépés föltételéül.

674. A Messiás dicsőséges eljövetele a történelem bármely pillanatában attól függ, hogy elismeri-e Őt "egész Izrael", melynek egy része megátalkodott a "hitetlenségben" (Róm 11,20) Jézussal kapcsolatban. Szent Péter mondja pünkösöd után a jeruzsálemi zsidóknak: "Tartsatok tehát bűnbánatot és térjetelek meg, hogy eltöröltessenek bűneitek, hogy eljőjön az Úr színe előtt a megbékélés ideje, és Isten elküldje Őt, aki számotokra Krisztussá rendeltetett, Jézust, akit az égnek kellett befogadnia egészen a nagy megújulás napjáig, amit Isten megmondott szent prófétái ajka által" (ApCsel 3,19–21). És Pál visszhangozza: "Ha már elvetésük megbékélése a világnak, mi más lesz a fölvetélük, mint élet a halálból" (Róm 11,15). A zsidók összességének belépése a messiási üdvösségbe az összes pogányok után valósítja meg Isten népe számára "Krisztus teljességét" (Ef 4,13), amelyben "Isten lesz minden mindenben" (1Kor 15,28).

2610. Miként Jézus imádkozik az Atyához és hálát ad, még mielőtt megkapja ajándékait, nekünk is tanítja ezt a gyermeki merészséget: "Mindazt, amit imádkozva kértek, higgyétek, hogy már meg is kaptátok" (Mk 11,24). Ilyen az imádság ereje, hiszen "minden lehetséges a hívőnek" (Mk 9,23), aki nem kételkedik a hitben. Amennyire elszomorodik Jézus hozzátartozói "hitetlenségén" (Mk 6,6) és tanítványainak kicsinyhitűségén, annyira eltelik csodálattal a római százados és a kánaáni asszony nagy hite láttán.

831. Az Egyház katolikus, mert Krisztus az emberi nem egészéhez küldte:

"Isten új népébe minden ember meghívást kap. Következésképp ezt a népet, noha mindig egy és egyetlen, ki kell terjeszteni az egész világra és minden történeti korszakra, hogy megvalósuljon Isten terve, aki kezdetben egy emberi természetet alkotott, és elhatározta, hogy szétszóródott gyermekeit egybegyűjti. (...) Ez az Isten

népét ékesítő egyetemesség magának az Úrnak ajándéka, s ennek révén a katolikus Egyház hathatósan és szünet nélkül arra törekszik, hogy az egész emberiséget összes javaival a fő, Krisztus alatt, az ő Lelkének egységében foglalja újra össze."

849. A missziós parancs. "A nemzetekhez küldte Isten az Egyházat, hogy az üdvösség egyetemes szakramentuma legyen, ezért katolicitásának legbensőbb igényéből és Alapítója parancsát követve minden embernek hirdetni akarja az evangéliumot": "Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig." (Mt 28,19–20)

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Laborem exercens enciklika

112. A teremtés leírása, amelyet már a Teremtés könyvének első fejezetében megtalálunk, egyidejűleg bizonyos értelemben a „munka” első „Evangéliuma.” Mert megmutatja, hogy miben áll a munka méltósága: azt tanítja ugyanis, hogy amikor az ember dolgozik, Istent, a maga Teremtőjét kell utánoznia, mert magában hordozza – és csak az ember hordozza magában – azt az egyedülálló tulajdonságot, hogy hasonlít Istenhez. Az embernek akár a munkában, akár a pihenésben utánoznia kell Istent, mivel maga Isten munka és pihenés formájában úgy akarta bemutatni az embernek a saját teremtő tevékenységét. Istennek ez a műve a világban szüntelenül folytatódik, miként Krisztus szavai tanúsítják: „az én Atyám szüntelenül munkálkodik.” Teremtő erejével munkálkodik fenntartva a világot, amit a semmiből hozott létre és működik üdvöztető erejével az emberi szívekben, akiket kezdettől fogva arra rendelt, hogy „megnyugodjanak” Vele „az atyai házban.” Éppen ezért az emberi munka nemcsak a minden „hetedik napon” való megnyugvást igényli, s még kevésbé jelentheti a pusztán külső cselekvésben megnyilvánuló emberi erőfeszítéseket; ugyanis meg kell hagyni azt a belső teret, melyben az ember azáltal, hogy egyre inkább azzá válik, amivé Isten akarata szerint lennie kell, fölkészül arra a nyugalomra, amelyet az Úr az ő szolgálóinak és barátainak tartogat.

Továbbá ennek a tudatnak, mármint hogy az emberi munka részesedést jelent Isten művében, át kell hatnia – miként a Zsinat tanítja – „a leghétköznapiabb dolgokat” is. Azok a férfiak és nők tehát, akik miközben a maguk és családjuk fenntartásán fáradoznak, munkájukat úgy végzik, hogy a társadalomnak hasznára legyenek, meg lehetnek győződve arról, hogy tevékenységükkel a Teremtő művét

fejlesztik tovább, embertestvéreik javát mozdítják elő, és személyesen segítik megvalósulni az isteni gondviselés tervét a történelemben.

Szent II. János Pál pápa: Mulieris dignitatem apostoli buzdítás

13. Ha végiglapozzuk az evangéliumot, sok különböző korú, rendű és rangú nővel találkozunk. Van köztük testileg torzult, mint például az, akit „már tizenhét éve gyötört a betegség lelke, teljesen meg volt görbedve, úgy, hogy nem is tudott fölegyenesedni”, vagy Simon anyósa, aki „lázasan feküdt”, vagy az az asszony, „aki már tizenkét éve vérfolyásban szenvedett”, aki senkit sem érinthetett, mert úgy vélték, tisztátalanná teszi az embert. Ezek a nők valamennyien meggyógyultak; az utoljára említettet (a vérfolyásos asszonyt), aki a „sokaságban” megérintette Jézus ruháját, Jézus megdicsérte nagy hitéért: „A hited megmentett téged.” Ezek mellett ott van Jairus leánya, akit holtából hívott életre Jézus, szelíden szólítva: „Kislány, parancsolom, kelj föl”. És ott van a naimi özvegy, kinek egyetlen fiát Jézus föltámasztotta, és eme tettehez fűzte irgalmas jóságának kifejezését: „megesett rajta a szíve és megszólította: Ne sírj!” És végül a kananeita asszony, az az asszony, aki hitéért, alázatosságáért és azért a nagyságért, melyre csak egy anyai szív képes, kiérdemelte Jézus különleges dicséretét: „Asszony, nagy a te hited. Legyen akaratod szerint.” A kánaáni asszony leánya gyógyulásáért könyörgött.

Az asszonyok, akikkel Jézus útközben találkozott, s akik tőle nagy kegyelmeket nyertek, követték őt – amikor apostolaival bejárta a városokat és a hegyi falvakat, prédikálva és hirdetve Isten országának evangéliumát –, „és vagyonukból gondoskodtak róla”. Az Evangélium megnevezi közülük Johannát, Heródes intézőjének feleségét, Zsuzsannát „és még sok más”.

Gyakran szerepelnek asszonyok a példabeszédekben, melyekkel Jézus az Isten országáról szóló igazságokat igyekszik megvilágítani. Így az elveszett drachma, a kovász, az okos és balga szüzek történetében. Különösen jelentős az özvegy két fillérének története. Amikor a gazdagok adakoztak a templom perselyébe ..., egy szegény özvegy két fillért adott. Ekkor Jézus így szólt: „Ez a szegény özvegy többet dobott be, mint bárki más. Mert a többiek a feleslegükből adtak..., ő azonban mind odaadta, ami szegénységéből telt: egész megélhetését.” Így Jézus őt állította példaképül, őt védte meg, mert annak a kornak a jogrendszerében az özvegyek teljesen védtelenek voltak.

Jézus tanításában és egész magatartásában semmi olyat sem találunk, ami – korának szokása szerint – az asszony hátrányos helyzetét tükrözné. Sőt ellenkezőleg, az ő szavai és tettei mindig kifejezik a nőt megillető tiszteletet és megbecsülést. A meggörnyedt asszonyt „Ábrahám leányának” nevezte, holott ez a kifejezés

(„Ábrahám fia” formában) az egész Szentírásban csak a férfiakat illette meg. Golgotára vezető útján Jézus így szólt az asszonyokhoz: „Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok!” Ilyen módon szólni a nőkről és a nőkhöz, nemkülönben így bánni velük, a kor uralkodó szokásához képest teljességgel „új” volt.

Ez még nagyobb jelentőségű volt azoknak a nőknek az esetében, akiket a közvélemény elítélt mint bűnösöket, utcanőket, házasságtörőket. Ott van a szamaritánus asszony, akinek Jézus maga mondta: „Jól mondtad, hogy nincs férjed, mert volt ugyan öt férjed, de akid most van, az nem férjed.” Amikor az látta, hogy ismeri élete benső titkait, fölismerte benne a Messiást, és sietett, hogy közölje ezt a városbeliekkel. A megelőző párbeszéd egyike a legszebbeknek az Evangéliumban. Ott van továbbá a közismert bűnös asszony, aki minden elmarasztalás ellenére belépett a farizeus házába, hogy Jézus lábát kenettel megkenje. A házigazdának, aki ezen megütközött, Jézus ezt mondta róla: „Sok bűne bocsánatot nyer, mert nagyon szeretett”.

És végül talán a legjelentősebb jelenet az összes találkozások között, amikor Jézushoz vitték a házasságtörésen ért asszonyt. A provokatív kérdésre: „Mózes a törvényben megparancsolta nekünk, hogy az ilyet meg kell kövezni; te mit mondasz?”, Jézus így válaszolt: „Aki közületek bűn nélkül való, az vesse rá az első követ.” A válasz igazságának oly ereje volt, hogy „egyik a másik után eloldalgott, kezdve a véneken”. Jézus egyedül maradt az asszonnyal. „Hol vannak? Senki sem ítélte el téged?” – „Senki, Uram.” – „Én sem ítélek el; menj, és ezután már ne vétkezzél többé”.

Ezek az epizódok világos összképet adnak: Krisztus az, aki „tudja, mi lakik az emberben, a férfiban és a nőben. Ismeri az ember méltóságát és szépségét Isten színe előtt. Ő maga, Krisztus ennek a szépségnek végső megerősítése. Mindaz, amit mond vagy tesz, a megváltás húsvéti misztériumában nyeri el végleges beteljesedését. Jézus magatartása az asszonyokkal kapcsolatban, akikkel messiási küldetésének útján találkozott, tükrözi Isten örök tervét, aki mindegyiküket megteremtven, Krisztusban kiválasztja és szereti. Tehát bármelyikük az „az egyedüli teremtmény, akit Isten önmagáért akart”. Mindegyik „kezdetből” kapja a személyi méltóság örökségét mint asszony. A názáreti Jézus ezt a méltóságot megerősíti, megújítja, az evangéliumhoz és a megváltáshoz kapcsolja, amiért e világba küldetett. Ezért kell Jézusnak a nőkre vonatkozó minden szavát és gesztusát a húsvéti misztérium fényében szemlélnünk. Ilyen módon találja meg mindegyik teljes jelentését.

15. Krisztus magatartása, szavainak, tetteinek evangéliuma állandóan vádolja azt, ami sérti az asszony méltóságát. Ezért az asszonyok, akik Krisztus környezetéhez tartoztak, fölfedezik Krisztus tanításának és tetteinek igazságában önmagukat, akkor

is, ha ez az igazság az ő „bűnös természetükről” szól. Ezen igazságok révén „fölszabadultnak” érzik magukat, önmagukra találtak: úgy érzik, hogy örök szeretettel szeretik őket, azzal a szeretettel, amely Krisztusban fejeződik ki. Krisztus körül az ő társadalmi tevékenységük helyzete változik meg. Hallják, hogy Jézus olyan dolgokról beszélget velük, amilyenekről abban az időben asszonnyal nem tárgyaltak. Erre vonatkozólag a legjellemzőbb a samariai asszonnyal való beszélgetés a szichemi kútnál. Jézus – aki tudja, hogy az asszony bűnös, és ezt tudomására is hozza – Isten legmélyebb misztériumairól beszél vele. Beszél neki Isten szeretetének mérhetetlen ajándékáról, mely „örök életre szökellő vízforrás”; Istenről, aki Lélek; és Isten lélekben és igazságban való igaz imádásáról. Végül kinyilatkoztatja neki, hogy ő az Izraelnek megígért Messiás.

Ez az esemény új: ez az asszony, mégpedig ez a „bűnös asszony” Krisztus tanítványa lesz; sőt tanítványként Krisztust hirdeti Szamaria lakosainak, úgy, hogy azok is hittek benne. Az esemény új, ha arra gondolunk, hogy általában hogyan bántak Izrael tanítói az asszonyokkal, s hogy a Názáreti Jézus cselekvésmódjában az ilyen esemény megszokottá vált. Ebben az összefüggésben külön említést érdemelnek Lázár nővérei is: „Jézus szerette Mártát, a nővérét (Máriát) és Lázárt”. Mária „hallgatta Jézus szavait”: amikor meglátogatta őket, maga Jézus mondta Mária magatartását a „jobbik” résznek Márta háztartásbeli gondjához mérten.

Egy másik találkozáskor – Lázár halála után – Márta is beszélgetett Krisztussal: és ez a beszélgetés érintette a kinyilatkoztatás és a hit legmélyebb igazságait. „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.” – „Testvéred föl fog támadni.” – „Tudom, hogy föltámad, majd a föltámadáskor, az utolsó napon.” Jézus így folytatta: „Én vagyok a föltámadás és az élet. Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog. Az, aki úgy él, hogy hisz bennem, nem hal meg örökre. Hiszed ezt? – „Igen, Uram – felelte –, hiszem, hogy Te vagy a Messiás, az Isten Fia, aki a világba jöttél.” E hitvallás után támasztotta föl Jézus Lázárt. A Mártával való beszélgetés is egyike az Evangélium legfontosabb részeinek.

Krisztus elbeszélget az asszonyokkal Isten dolgairól, és ők megértik ezeket a dolgokat: ez a szívnek és a léleknek a visszhangja, a hit válasza. És Jézus dicséri ezt a sajátosan „nőies” választ, megcsodálja, mint a kánaáni asszony esetében. Olykor ezt a szeretettől áthatott, élő hitet például állítja: tehát úgy tanít, hogy a női szív és lélek a válaszából indul ki. Ez történt a farizeus házában, annak „a bűnös asszonynak” az esetében, akinek cselekedete adott Jézusnak kiindulópontot, hogy megvilágítsa a bűnbocsánatra vonatkozó igazságot: „Sok bűne bocsánatot nyer, mert nagyon szeretett. Akinek kevesebbet bocsátanak meg, az kevésbé szeret.” Egy másik ilyen megkenés alkalmával Jézus megvédi az asszonyt és cselekedetét a tanítványaival,

különösen Júdással szemben: „Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jót tett velem... Amikor a kenetet a testemre öntötte, a temetésemre tette. Bizony mondom nektek, ahol a világon csak hirdetni fogják az Evangéliumot, mindenütt megemlékeznek majd arról is, amit ez az asszony tett”.

Valójában az Evangéliumok nem csupán azt írják le, mit tett az említett asszony Betániában, a leprás Simon házában, hanem kiemelik, hogy a Názáreti Jézus messiási küldetésének végleges és döntő szakában, a kereszttövében mindenki más előtt az asszonyok voltak ott. Az apostolok közül csak János maradt hűséges, asszonyok azonban sokan voltak. Ott volt nemcsak Krisztus anyja és anyjának nővére, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna, hanem „messziről sok asszony figyelte, mi történik, olyanok, akik Galileából eddig kísérték és gondoskodtak róla”. Amint kitűnik, a hit és a hűség legkeményebb próbájában az asszonyok erősebbnek bizonyultak az apostoloknál; az ilyen válsághelyzetekben „akik nagyon szeretnek”, le tudják győzni a félelmet. Már előzőleg, a kereszttúton voltak „asszonyok, akik jajgattak és sírtak miatta”. Még előbb Pilátus felesége figyelmeztette férjét: „Ne legyen közöd annak az igaz embernek a dolgához! Az éjjel álmomban sokat szenvedtem miatta.”

2.3. Liturgikus nézőpont

2.3.1. Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

Az *evangélium* (Mt 15,21-28) történetében élesen merül fel a kérdés: a Jézus által hozott megváltás csak kiválasztott keveseknek – a zsidó népből Őt követőknek – vagy mindenkinek szól? Jézusra végül meggyőző erővel hat a – zsidók szemében kívülálló – asszony hite és ebből fakadó érvelése, s meggyógyítja annak a lányát. Tehát Jézus Krisztus minden nép Üdvözítője, minden ember Megváltója.

Az *Alleluja* verse (Jn 14,23) szerint tehát Jézus az „út, az igazság és az élet”, de vajon ki juthat az Atyához általa?

Már az Ószövetség is felveti, hogy az Isten által a szövetségben adott ígéretek nem kizárólagosan csak a választott népnek szólnak. Az *olvasmány* (Iz 56,1.6-7) szerint más népek tagjai egyéni megítélés alá esnek, de „akik az Úrhoz csatlakoznak, (...) mind elvezetem szent hegyemre, (...) mert házam minden nép számára az imádság háza lesz.”

A *szentleckében* (Róm 11,13-15.29-32) Pál apostol számára már teljesen egyértelmű, hogy Krisztus meghívása, az illető nemzetiségi és társadalmi

hovatartozásától függetlenül, minden ember számára személyesen szól. „Isten ugyanis nem bánja meg kegyelmi adományait és meghívását.”

És most, hogy már a világ szinte minden országában jelen vannak Krisztus követői, bátran kiálthatjuk a zsoltárossal a *válaszos zsoltárban*: „Magasztaljanak téged a népek, Istenünk, dicsőítsenek az összes nemzetek.” (Zsolt 66,6)

Azok számára pedig, akik még nem találtak rá Jézusra, az Atyához vezető útra, az *Egyetemes* könyörgések szavaival kérjük: „*hogy Egyházad minden népnek szabadon hirdethesse az evangélium örömhírét!*”

2.3.2. Liturgikus énekek

Éneklő Egyház:

Oltalmazó Isten (591)

<http://nepenektar.hu/liturgia/220/intr/831/oltalmazo-isten-protector-noster>

Gitáros, illetve taizei énekek:

Sillye Jenő: Te vagy az Út...

<https://www.youtube.com/watch?v=H2FISJctntU>

Csak Isten békessége oltja szomjamat (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=uSCja0kJr1k>

2.4. Pedagógiai nézőpont

2.4.1. Evangélium témáját feldolgozó versek

Jámborné Székely L. - Timóteushoz

Amit a szád mond: szíved is érezze;
Légy példa a beszédben, igazságban.
Nincs kínosabb, ha csalódnunk kell
- Kiket szeretünk: embertársainkban.
Mást hirdet szájuk, mint amit kezük tesz,
Körülöttük az élet oly sivár lesz!

Légy példa te a magaviseletben:
Ne botránkoztass meg senkit soha;
A durva, kevély, dölyfös dicsekvő
Megaláztatik... ez lesz a sorsa.
Jó légy, türelmes és csendesen élő,
Bajok közt bízó s Istenben hívő!

Tündöklő példa légy a szeretetben:
Ellenséged is gyámolítsd, szeresd,
Hogy azok téged mi okból gyűlölnek,
- Jézusra tekints - soha ne keresd.
Érzésed szeretetben olvadjon fel;
Isten harcoljon ellenségeiddel!

Légy példa te a hitben, amit ismersz:
Kétkedés ne ülj meg szíved!
Minden sorsban, bajban, bátran vezet,
Istenben vetett te erős hited.
A hívő könnyein át is mosolyog
És szíve hittel Jézus felé dobog!

A tisztaságban légy példa, amíg élsz,
Tudván, hogy tested Isten temploma;
Óvjad féltékeny gonddal e hajlékot,
Rá ne tapadjon a bűnnek nyoma!
Kik a testüket tisztaságban tartják,
Fényes jutalmat nyer lelkük odaát,
Fönn Krisztusnál, az egek egébe',
Hol folytatódik a híveknek élte!

Forrás:

http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?n=katalin_53&pid=168965&blog_cim=Kereszt%E9ny%20versek

Túrmezei Erzsébet – Gyökerek

Égbenyúló, ezüstszürke törzsek:
bükk-orgonasípok.
Szálegyenest a magasba törnek.
De most egyiküknek az útszélen
koronája helyett
vízmosta, izmos gyökereit nézem.
Tárul a fák földberejtett titka.
Hiszen a gyökerek
szívják az életerőt ágaikba.

Megfogódnak a talajban mélyen,
s ha zúg a zivatar,
tartják a fát szálfadöntő szélben.
Ezüsttörzsű, szép bükkóriások,
mennyi gyökeretek
lehet mélyen, ahova nem látok!
Gyökeretek arról vallat engem,
mennyi rejtett gyökér
fogódzkodik Krisztusba életemben,
hogyan viharokban is erősen álljak,
ki ne száradjak,
életnedvet, új erőt találjak.
Gyökerek, mások szeme elől mélyen
elrejtett gyökerek,
növekedtek-e a nyár csendjében?
Áradhat-e győzelmesen bennem
Krisztusom ereje,
hogyan a csendben új gyümölcs teremjen?
Új gyümölcs, mit maga Krisztus érlel!
Segítsen ez a csend
Őt ölelni egyre több gyökérrel!

Forrás:

http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?n=katalin_53&pid=168965&blog_cim=Kereszt%E9ny%20versek

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó tantörténetek

Az ablak

Két súlyosan beteg ember feküdt ugyanazon kórteremben. Egyikük minden nap délután felült az ágyban egy órácskára, hogy ezzel megmozgassa a szervezetét. Az ágya a kórterem egyetlen ablakához közelebbi volt. A másik beteg ember egész nap csak feküdt az ágyában, a plafont bámulva. Beszélgettek a családról, feleségről, gyerekekről, a katonakorukról, a nyaralásaikról, ahogy az szokásos ilyen helyzetben. Az az ember, aki az ablaknál feküdt, minden délután, amikor felült, azzal töltötte az időt, hogy elkezdte közvetíteni a másinak, mit lát az ablakon át a kinti világból. A másik ágyban fekvő embert egy idő után szinte csak ezek a színes beszámolók tartották életben, már alig várta őket, ez volt minden változatosság az életében.

Az ablak egy kellemes, tavacskával díszített parkra nézett. Vadkacsák és hattyúk úszkáltak a tavon, és gyerekek játszottak távirányítású játékhajókkal rajta. Szerelmespárok üldögéltek a színes virágágyások mellett órákig, egymásba felejtkezve. Miközben az ablak melletti beteg kimerítő részletességgel írta le a kinti

világot, a másik, folyton fekvő behunyta a szemét és maga elé képzelte a látványt. Egy meleg délutánon az ablak melletti ember egy, a parkon átvonuló karneváli menetről beszélt. Bár a folyton fekvő ember nem hallotta a zenészek, maga elé képzelte őket a másik érzékletes leírása alapján. A napok és hetek teltek. Egy reggel a betegeket fürdetni készülő nővér az ablak melletti embert élettelenül találta az ágyában, mert az éjjel csendben elaludt örökre. Elszomorodva hívta a személyzetet, hogy kivigyék az elhunytat.

Amint alkalom kínálkozott rá, a korábban a belső ágyon fekvő beteg kérte, hogy a másik ágyban fekhessen. A nővér szívesen segített, kényelembe helyezve őt azon az ágyon, majd magára hagyta. Lassan, fájdalmaktól gyötörve az ablak felé fordult az ember, és megdöbbenve látta: az ablak egy tűzfalra néz. Megkérdezte a nővért, mi történhetett az eltávozott szobatárssal, hogy olyan szépnek festette le az ablakon túli világot.

A nővér elárulta, hogy az az ember vak volt, nem láthatta a falat sem.

Forrás:

<http://tanmesek.blogspot.hu/search/label/tanmes%C3%A9k%20a%20szeretet%C5%91l>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

– Mit tanulhatok a kánaáni asszonytól?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, bizalommal Atyánknak szólítunk téged. Tökéletesítsd szívünkben a fogadott fúság lelkét, hogy a megígért örökséget elnyerjük. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Egy áldozópap imája

Mennyei Atyánk, Jézus nevében kérünk, küldd el Szentlelkedet, hogy sohase felejtjük el, hogy az igazi segítség és gyógyulás csak szent Fiadtól származik. Adj élő, alázatos és kitartó hitet, hogy mindig rá tudjunk bátran hagyatkozni az üdvözítő Jézus Krisztusra! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz /Mt 15,21-28/
(Forrás: pixabay)

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Az Úr engem is gyógyít. Mindig bizalommal fordulhatok hozzá segítségért.

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– Gyakran mondom ki Jézusnak: „Könyörülj rajtam, Uram!”